

**Ambrózfalva Község Önkormányzat
Képviselő-testületi előterjesztés**

2026. február 17.

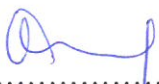
Tárgy: A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet elfogadása

Előterjesztő: Nagy Szabolcs, polgármester

Ügyiratszám: Af/148-1/2026.

Melléklet: Rendelet-tervezet, hatásvizsgálati lap, indokolás, szakmai segítségnyújtás

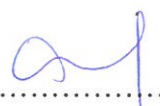
Készítette: Makói Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

.....
dr. Bodnár Gréta
jegyző

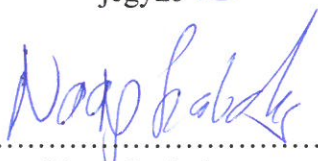
A döntéshozatal módja: egyszerű / minősített többség

Véleményezésre megküldve: -

**Törvényességi véleményezésre
bemutatva:**

.....
dr. Bodnár Gréta
jegyző

**A napirend előterjesztőjének
jóváhagyása:**

.....
Nagy Szabolcs
polgármester

Ambrózfalva Község Polgármesterétől

ELŐTERJESZTÉS

Ikt.sz: Af/148-1/2026.

Tárgy: A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet elfogadása

Melléklet: Rendelet-tervezet, hatásvizsgálati lap, indokolás, szakmai segítségnyújtás

Ambrózfalva Község Önkormányzat Képviselő-testülete
Ambrózfalva

Tisztelt Képviselő-testület!

Ambrózfalva Község Önkormányzata 2023 februárjában fogadta el a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 3/2023. (II.15.) önkormányzati rendeletét, amely számos, a közterületen elkövetett és körülírt jogsértő magatartást szankcionál önkormányzati hatáskörben közigazgatási bírsággal.

A rendelet elfogadása óta eltelt időszakban új magasabb rendű jogszabályokat fogadtak el, vagy a meglévő jogszabályok kerültek módosításra. A Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal szakmai segítséget nyújtott a vármegyei jegyzők részére a közösségi együttélés szabályainak megalkotásával kapcsolatos jogszabályokhoz, és több ponton felhívta a figyelmet a jogalkotási anomáliákra a párhuzamos szabályozások kapcsán.

Jelezte, hogy a guberálás (szeméttválogatás) szankcionálás nem írható elő közösségi együttélés alapvető szabályaként, mivel sérti az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 9. § - át. Felhívta a figyelmet arra is, hogy az ingatlanulajdonosok lakásának belseje, annak tisztántartása, higiéniája nincs összefüggésben a közérdekkel, azok a magánszféra és a védett otthon elemei, a beavatkozással szemben védettek, a telekhatáron belüli udvar, kert esetében több esetet magasabb rendű jogszabályok szabályozzák (pl. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 73. § (1) bekezdése, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 17. § (4) bekezdése, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 1/A § (1) bekezdése stb.).

A Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal szakmai segítségnyújtása kapcsán megküldött levelét előterjesztésemhez mellékelem.

A tájékoztatás kapcsán a párhuzamos szabályozás megszüntetése, valamint a jogharmonizáció biztosítása érdekében további egyéb és technikai jellegű módosításokra került sor (pl. állatvédelemmel kapcsolatos szabályok magasabb rendű jogszabályba ütközése miatt).

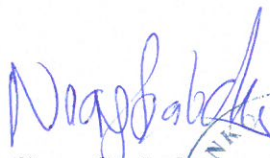
A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény értelmében a szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.

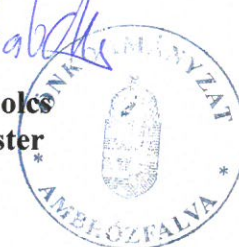
A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdés i) pontjában foglaltak alapján az önkormányzat képviselő-testülete rendelkezik felhatalmazással a közösségi együttélés szabályainak megalkotására. Tekintettel az időmúlásra, a párhuzamos és többszintű jogalkotás kiküszöbölésére, időszerű és szükséges a rendeletet módosítani. Ugyanakkor a jelentős számú módosítás okán javasoljuk, hogy a tisztelt Képviselő-testület a témában alkosson új rendeletet, a korábbi hatályon kívül helyezése mellett.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, hogy a fenti indokok alapján a rendelettervezet vitassuk meg, és a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló új önkormányzati rendeletet a mellékelt tervezet alapján fogadjuk el.

Ambrózfalva, 2026. február 12.

Nagy Szabolcs
polgármester

**Ambrózfalva Község Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2026. (II. ...) önkormányzati rendelete
a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának
jogkövetkezményeiről**

[1] A rendeletalkotás célja, hogy Ambrózfalva Község Önkormányzat Képviselő-testülete a közösségi együttélés általánosan elfogadott magatartási szabályait sértő tevékenység, mulasztás vagy jogellenes állapot fenntartásában megnyilvánuló magatartás elleni hatékony fellépés érdekében meghatározza a közösségi együttélés alapvető szabályait és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit.

[2] Ambrózfalva Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. §

A rendelet Ambrózfalva Község Önkormányzat Képviselő-testülete által a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartásokat, illetve e magatartások elkövetőivel szemben alkalmazható jogkövetkezményeket szabályozza.

2. §

A rendelet hatálya minden természetes és jogi személyre, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre kiterjed, aki/amely Ambrózfalva község közigazgatási területén a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentételes magatartást tanúsít.

3. §

E rendelet alkalmazásában:

- a) közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartás: az a tevékenység, mulasztás, vagy jogellenes állapot fenntartásában megnyilvánuló magatartás, amely nem minősül szabálysértésnek vagy bűncselekménynek, valamint amelyre más jogszabály nem rendeli el közigazgatási bírság alkalmazását.
- b) közhasználatú zöldterület: a közhasználatra szolgáló minden állami vagy önkormányzati tulajdonban álló részben vagy egészben növényzettel – fűfélékkel, virággal, fás szárú növényekkel – fedett terület, zöldterület funkcióra használt vagy felhasználható közterület, vagy az út-, illetve járdaburkolat melletti burkolatlan terület, kivéve az úttest biztonsági sávjának számító 70 cm széles terület.

2. Eljárási szabályok

4. §

(1) Az e rendeletben szabályozott magatartások elkövetőivel szemben lefolytatott közigazgatási eljárásokban átruházott hatáskörben a jegyző jár el.

(2) A közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartások elkövetőivel szemben a közigazgatási hatósági eljárás hivatalból indul.

(3) Az eljárás lefolytatására az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

5. §

(1) Az e rendeletben meghatározott közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartások elkövetőivel szemben százötvenezer forintig terjedő közigazgatási bírság szabható ki.

(2) A kiszabott közigazgatási bírságot az elkövető az elsőfokú határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül köteles az önkormányzat számlájára teljesíteni.

3. A zászló, a helyi címer, Ambrózfalva község nevére utaló elnevezés használatára vonatkozó rendelkezések megsértése

6. §

(1) Aki

- a) utcanévtáblát, vagy információs táblát Ambrózfalva Község Önkormányzat Képviselő-testülete döntése nélkül kihelyez, eltávolít, eltakar, vagy bármely más módon tájékoztató jellegét megváltoztatja, megrongálja, megszünteti;
- b) az ingatlanon a jegyző felhívása ellenére sem helyezi el a házszám táblát a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást valósít meg.

(2) A közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást valósít meg,

- a) aki Ambrózfalva címerét és zászlóját engedély nélkül előállítja, vagy forgalmazza,
- b) aki Ambrózfalva község címerét és zászlóját, továbbá Ambrózfalva község nevére utaló elnevezést engedély nélkül, vagy olyan módon használja, hogy azzal a település jó hírnevét, vagy a település lakosságának érületét sérti.

4. A környezetvédelem helyi szabályainak megsértése

7. §

Aki

- a) a település bel- és külterületén kommunális, kerti – fű, gyom, lehullott falevél, nyesedék - vagy termelési hulladékot nyílt légtérben éget,
 - b) nyomvonalas létesítmény melletti árok, töltés, bevágás növényzetét égeti,
- és e magatartása nem minősül szabálysértésnek vagy más, közigazgatási bírsággal szankcionálható eljárás alapjául szolgáló cselekménynek, a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást valósít meg.

5. Az állatok tartásával kapcsolatos tiltott, közösségellenes magatartások

8. §

Aki haszonállatot közterületen engedély nélkül legeltet vagy kóborolni hagy és e magatartása nem minősül szabálysértésnek vagy más, közigazgatási bírsággal szankcionálható eljárás alapjául szolgáló cselekménynek, a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást valósít meg.

6. A közterület-használat rendjének megsértésével kapcsolatos tiltott, közösségellenes magatartások

9. §

A közösségi együttélés szabályait megsérti, aki a közterületen

- a) elhelyezett közterületi bútorokat, kerti építményeket, berendezéseket (pl.: pihenőpad, hulladékgyűjtő edényzet, korlát) nem rendeltetésszerűen használja,
- b) elhelyezett szobrokra, emlékművekre felmászik, azok bármely részét beszennyezi, lefesti, illetve környezetükbe nem illő dolgokat elhelyez,
- c) a játszótereken vagy szabadtéri edző parkban elhelyezett játszó- és fitness eszközöket nem rendeltetésszerű módon használja,
- d) gyepet, lágyművet és fásszáru növényzetet bármilyen vegyi anyaggal károsít, kiírt, indokolatlanul megsebez, csonkít.

7. A temető rendjének megsértése

10. §

Aki a köztemetésre szolgáló temetőben a köztemetőről és a temetési helyekről szóló mindenkor érvényben lévő önkormányzati rendeletben foglaltakat megszegi, vagy egyéb módon

- a) a temetőben a hely csendjét sérti, nem a kegyeletnek megfelelő magatartást tanúsít,
 - b) a temetőben a kegyeleti tárgyakat, a sírokra ültetett fákat és növényeket, valamint a sírok díszítésére szolgáló anyagokat beszennyezi,
 - c) a sírhelyek gondozása során keletkező hulladékot nem a kijelölt tároló helyen rakja le,
 - d) a sírokat és az urnasírokat kerítéssel határolja körül
- és e magatartása nem minősül szabálysértésnek vagy más, közigazgatási bírsággal szankcionálható eljárás alapjául szolgáló cselekménynek, a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást valósít meg.

8. Közterületek tisztántartásával kapcsolatos tiltott, közösségellenes magatartások

11. §

(1) Az ingatlantulajdonos,

- a) aki nem gondoskodik az ingatlan környezetében lévő közterület gondozásáról, tisztántartásáról, szemét és gyommentesítéséről – különös tekintettel a pollenallergiát okozó növényekről –, a fű rendszeres nyírásáról,
- b) aki nem gondoskodik a járdán felburjánzó gaz kiirtásáról, valamint a közterületen a járda és az úttest mellett található növényzet megfelelő nyeséséről, melyek nem akadályozhatják és nem veszélyeztethetik a szabad közlekedést, valamint nem gondoskodik a járdán a hó eltakarításáról és a járda síkosság mentesítéséről,
- c) aki az ingatlan előtti vízelvezető vagy szikkasztó árkot betemeti, feltölti vagy annak tisztán tartásáról nem gondoskodik,
- d) aki csapadékvíz-elvezető rendszert, kapubejáró alatti átvezető eldugít, eltömít, betemet vagy elzár, és ezzel meggátolja a csapadékvíz akadálymentes elfolyását,
- e) a közterületet beszennyezi, szemetet, hulladékot eldobál, továbbá szennyező vagy egészségre ártalmas anyagot (mosogató-, mosóvíz, szennyvíz, egyéb folyadék) kiönt, kienged, illetve a közterületen szemetet, hulladékot, tárol, állati hulladékot lerak,

és e magatartása nem minősül szabálysértésnek vagy más, közigazgatási bírsággal szankcionálható eljárás alapjául szolgáló cselekménynek, a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást valósít meg.

(2) Üzletek és egyéb árusító, valamint szórakozóhelyek, továbbá kereskedelmi és vendéglátó egységek üzemeltetője, használója a közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartást tanúsít és közigazgatási bírsággal sújtható, amennyiben az ezen intézmények előtti járdaszakasz (járda hiányában az intézmény előtti 1 méter széles területsáv) tisztán tartásáról nem gondoskodik.

9. Az épített környezettel kapcsolatos tiltott közösség ellenes magatartások

12. §

Az az ingatlan tulajdonos, aki,

- a) közterületen engedély nélkül építési anyagokat, vagy épület bontásából származó anyagokat tárol,
 - b) a közvetlen életveszély elhárítása céljából történt azonnali beavatkozás esetét kivéve, engedély nélkül közterületet lezár,
 - c) az ingatlana előtti közterületen a közterület megbontásával járó építési munkát végez, és nem gondoskodik a megbontott közterület miatt kialakult balesetveszély megelőzéséről,
 - ca) a figyelmeztető táblák állapotának folyamatos ellenőrzésének, és szükség szerinti pótlásának elmulasztja,
 - cb) az építési munkák miatt balesetveszélyessé vált közterület elkerítésének, szükség szerint éjszakai kivilágításának, vagy nagy forgalmú közterület esetén éjszakai ór biztosításának elmulasztja.
 - d) az ingatlana előtti közterületen olyan méretű, és fajtájú növényt telepít, amely növény
 - da) gyökérzete veszélyezteti, vagy károsítja a föld alatti vezetékes közműveket
 - db) lombja akadályozza a járdán és az úton való közlekedést, gátolja a közlekedésben részt vevő útra, és járdára történő rálátását, és az ingatlan tulajdonos nem gondoskodik a lombozat megfelelő méretre történő visszavágásáról
 - dc) megbetegedése, vagy kártevőkkel, és károkozókval történő fertőzése ellen az ingatlan tulajdonosa nem védekezik
 - dd) lehullott termésének, és leveleinek napi szintű eltakarításáról nem gondoskodik
- és e magatartása nem minősül szabálysértésnek vagy más, közigazgatási bírsággal szankcionálható eljárás alapjául szolgáló cselekménynek, a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást valósít meg.

10. A hirdető-berendezések és hirdetmények elhelyezésével kapcsolatos tiltott, közösségellenes magatartások

13. §

Aki hirdető berendezést vagy hirdetményt

- a) közúti jelzőtábla tartóoszlopán,
- b) közparkban,
- c) közterületeken álló fákon, és egyéb tárgyakon (pl.: emlékművek, szobrok, utcabútorok),
- d) útpályán, útpadkán és vízelvezető árokban,
- e) közterületi út, járda, gyalogút, kerékpárút szilárd burkolatára festett kivitelben,
- f) középületek falain,
- g) helyi jelentőségű védett természeti területeken,

- h) helyi védelem alatt álló természeti értékeken,
- i) azokon a helyeken, ahol a közlekedés biztonságát a hirdető berendezés veszélyeztetheti,
- j) közút területe felett a kulturális, vagy sportcélú rendezvényekkel kapcsolatos hirdetmények levételével

a tulajdonos, bérlő, vagy kezelő jog gyakorlója hozzájárulása nélkül helyez el, és e magatartása nem minősül szabálysértésnek vagy más, közigazgatási bírsággal szankcionálható eljárás alapjául szolgáló cselekménynek, a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást valósít meg.

11. Záró rendelkezések

14. §

Hatályát veszti a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 3/2023. (II. 15.) önkormányzati rendelet.

15. §

E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépését követően elkövetett cselekményekre kell alkalmazni.

16. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Szabolcs
polgármester

dr. Bodnár Gréta
jegyző

Záradék:

A képviselő-testület a rendeletet 2026. február ...-i ülésén fogadta el.
A rendelet 2026. február ...-tól – hirdetőtáblán kifüggesztésre került.

Ambrózfalva, 2026. február ...

dr. Bodnár Gréta
jegyző

Általános indokolás

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 8. § (1) bekezdés a) és b) pontja értelmében a helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek öngondoskodással enyhíteni a közösségre háruló terheket, képességeik és lehetőségeik szerint hozzájárulni a közösségi feladatok ellátásához, betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait. Az Mötv. 8. § (2) bekezdése alapján a helyi önkormányzat meghatározhatja az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségek tartalmát, elmulasztásának jogkövetkezményeit. Az Mötv. 143. § (4) bekezdés d) pontja értelmében pedig felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit.

A közösségi együttélés alapvető szabályainak a betartása a harmonikus, kiegyensúlyozott jószomszédi együttélés alapvető feltétele. A helyi közösségi érdekek érvényre juttatása érdekében célszerű és szükséges a helyi jogalkotás, melynek célja, hogy biztosítsa a békés együttélést, az állampolgárok nyugalmát, a közterület rendjét, rendeltetésszerű használatát és azok megsértése esetén szankció alkalmazását, hiszen a szabályozás akkor lehet hatékony, ha annak betartása kikényszeríthető és a megfelelő szankció kilátásba helyezhető.

Részletes indokolás

Az 1–3. §-hoz

A rendelet általános rendelkezéseit tartalmazza, meghatározza a közösségi együttélés szabályának fogalmát, a rendelet hatályát és értelmező rendelkezéseket tartalmaz.

A 4. §-hoz

Meghatározza az eljárás megindításának módját és az eljárás lefolytatására kijelöli átruházott hatáskörben a jegyzőt.

Az 5. §-hoz

A közösségi együttélés alapvető szabályainak megsértése esetén kiszabható közigazgatási bírság összegét határozza meg természetes személy és jogi személy esetében is, valamint meghatározza annak megfizetésének módját.

A 6. §-hoz

A zászló, a helyi címer, Ambrózfalva község nevére utaló elnevezés használatára vonatkozó rendelkezések megsértése eseteit és jogkövetkezményeit szabályozza.

A 7. §-hoz

A környezetvédelem helyi szabályainak megsértése eseteit tartalmazza.

A 8. §-hoz

Az állatok tartásával kapcsolatos tiltott, közösségellenes magatartások meghatározása.

A 9. §-hoz

A közterület-használat rendjének megsértésével kapcsolatos tiltott, közösségellenes magatartásokat szabályozza.

A 10. §-hoz

A temető rendjével kapcsolatban előírt magatartási szabályok megsértését tartalmazza.

A 11. §-hoz

A közterületek rendjének, tisztaságának fenntartása és rendeltetésszerű használata körében határozza meg a közösségi együttélés alapvető szabályai megszegésének eseteit.

A 12. §-hoz

Az épített környezettel kapcsolatos tiltott közösség ellenes magatartásokat határozza meg.

A 13. §-hoz

A hirdető-berendezések és hirdetmények elhelyezésével kapcsolatos tiltott, közösségellenes magatartásokat részletezi.

A 14. §-hoz

A záró rendelkezések körében a jelenleg hatályos rendelet hatályon kívül helyezéséről rendelkezik.

A 15. §-hoz

A rendelet alkalmazhatóságát állapítja meg, mely alapján a rendelet rendelkezéseit a hatálybalépését követően elkövetett cselekményekre kell alkalmazni.

A 16. §-hoz

A rendelet hatályba lépését állapítja meg, mely szerint a kihirdetését követő napon lép hatályba.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLATI LAP
(a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján)

**Ambrózfalva Község Önkormányzat Képviselő-testületének
a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának
jogkövetkezményeiről szóló rendelettervezetéhez**

A tervezett jogszabály várható következményei, különösen

I. társadalmi hatásai: A rendelet társadalmi hatása kedvező, mivel annak megalkotása a település polgárainak nyugalma szolgálatát, a közterületek és a közhasználatú területek rendjét, rendeltetésszerű használatát elősegítő, illetve biztosító szabályok megállapítását szolgálja, igazodva a leggyakrabban felmerülő problémákhoz, illetve a lakossági elvárásokhoz.

II. gazdasági hatásai: A település gazdasági életére előreláthatólag nem lesz jelentős hatással a rendelet.

III. költségvetési hatásai: A közösségi együttélés szabályainak megsértése esetén amennyiben közigazgatási bírság alkalmazására kerül sor, úgy az abból származó bevétel az önkormányzat költségvetésében megjelenő bevételként jelentkezik. Mindemellett továbbra is fő szempont és cél nem a büntetés, hanem a prevenció, betartva a közigazgatási eljárásjog reformjával összefüggésben egyes törvények módosításáról és egyes jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló 2017. évi CLXXIX. törvény szerinti szankcionálási elveket, köztük a fokozatosság elvét.

IV. környezeti következményei: A tervezetnek környezeti hatása nem várható, tekintettel arra, hogy a tárgyban már korábban is alkotott rendeletet a képviselő-testület, jelen rendelettervezet annak felülvizsgálata.

V. egészségi következményei: A tervezetnek egészségi hatása nincs.

VI. adminisztratív terheket befolyásoló hatásai: Az adminisztratív terheket nem befolyásolja a korábbi rendeletalkotásra tekintettel.

VII. megalkotásának szükségessége: A hatályos rendelet felülvizsgálata szükséges a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal szakmai segítségnyújtásának figyelembe vételével, ugyanakkor a jelentős számú szükséges módosítás okán a tárgyban javasoljuk új rendelet elfogadását.

VIII. a jogalkotás elmaradásának várható következményei: A rendeletalkotás elmaradása esetén a hatályos rendeletben maradnak olyan magatartások, melyek nem, vagy nem helyi rendeletben szankcionálhatóak.

IX. alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: rendelkezésre állnak.

Ambrózfalva, 2026. február 12.

CSONGRÁD-CSANÁD VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Csongrád-Csanád vármegye
települési önkormányzatainak
jegyzői
részére

Székhelyén

Iktatószám: CS/B01/05661-3/2025.
Tárgy: Szakmai segítségnyújtás
Ügyintéző: Dr. Kecskés Tamás
Tel.: (06-62) 680 628

Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Jegyző Úr!

A Társaság a Szabadságjogokért egyesület a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivaltól (a továbbiakban: Kormányhivatal) törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását kérte Csongrád-Csanád vármegye településein hatályos, a közösségi együttélés szabályairól szóló önkormányzati rendeleteit érintően, az ingatlan tisztántartásával, a közterületen történő életvitelszerű tartózkodással, valamint a guberálással kapcsolatos előírásokkal összefüggésben.

A jogszabálysértő rendelkezések elfogadásának megelőzése, valamint a meglévők hatályon kívül helyezése érdekében a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 133. § (3) bekezdésben meghatározott jogkörömben eljárva **szakmai segítségnyújtás** keretében az alábbi tájékoztatást adom.

1. Az Alaptörvény VI. cikkének (1) bekezdése értelmében „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák*”, a (2) bekezdés alapján pedig „*Az állam jogi védelemben részesíti az otthon nyugalma*.”

Ez törvényi szinten a Polgári Törvénykönyvről 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) bekezdésében fogalmazódik meg, amely szerint „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja.*”

Az ingatlantulajdonosok **lakásának belseje, annak tisztántartása, higiénája** nincs összefüggésben semmilyen közérdekkel, sőt, azok a magánszféra és a védett otthon immanens elemei és mint ilyenek Alaptörvény VI. cikkének (1) és (2) bekezdései, valamint a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése értelmében egyértelműen védettek a beavatkozással szemben. Amennyiben az önkormányzati rendelet nem az ingatlan használóját, hanem tulajdonosát rendeli szankcióval sújtani, akkor a szabályozás az Alaptörvény XIII. cikkében meghatározott **tulajdonhoz való jog**, valamint a Ptk. 5:13. §-ában meghatározott, tulajdonhoz kötődő jogosultságok szempontjából sem támogatható.

A telekhatáron belüli **udvar, kert** tekintetében már jelentkezhethet mérlegelendő igény a magánszféra-jogok korlátozására közösségi érdek védelmében, azonban e kérdéseket az alábbi, ágazati jogszabályi rendelkezések már rendezik, így ezekre a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló helyi rendelet nem vonatkozhat tekintettel a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. § harmadik mondatára, amely szerint *„jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.”*

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 73. § (1) bekezdése értelmében *„A betegségeket terjesztő vagy egészségügyi szempontból káros, miniszteri rendeletben meghatározott rovarok, rágcsálók irtásáról, és a madarak távoltartásáról a terület, épület tulajdonosa, illetve kezelője rendszeresen gondoskodik.”*

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 17. § (4) bekezdése szerint *„A földhasználó köteles az ingatlanon a **parlagfű** virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.”* Ezen túlmenően az Éltv. 17. § (1) bekezdése részletesen szabályozza egyéb károsítók (gazok, gyomnövények) elleni védekezést is.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 1/A. § (1) bekezdése alapján *„Tilos a hulladékot felhalmozni, a gyűjtés, a szállítás, a kezelés szabályaitól eltérő módon elhagyni, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezni és kezelni.”*

Ezen túlmenően az egyes rendeletekben megjelenő, **„kert megművelésének”** megkövetelése egyébként sem felel meg a normavilágosság – Jat. 2. §-ában meghatározott – követelménynek, hiszen nem egyértelmű, hogy milyen szintű, jellegű növénytermesztés tekinthető megfelelőnek.

A fentiekre tekintettel az ingatlan tisztántartásának, rendezettségének kötelezettsége nem írható elő közösségi együttélés alapvető szabályaként.

2. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 178/B. § (1) bekezdése értelmében „*Aki életvitelszerűen közterületen tartózkodik, az szabálysértést követ el.*”

A Szabs. tv. 2. § (4) bekezdése szerint „*Nem állapítható meg szabálysértés, ha a tevékenység vagy mulasztás bűncselekményt valósít meg, úgyszintén, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy önkormányzati rendelet – az eljárási bírság kivételével – közigazgatási eljárásban kiszabható bírság alkalmazását rendeli el.*”

Álláspontom szerint a Szabs. tv. 2. § (4) bekezdése ellenére **önkormányzati rendelet nem nyilváníthatja az életvitelszerűen közterületen tartózkodást vagy annak valamely külön nevesített formáját (pl. közegészségügyi veszélyeztetést okozó ideiglenes szálláshely létesítését zöldterületen) közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartásnak az alábbiakra tekintettel.**

Az Alkotmánybíróság 19/2019. (VI. 18.) AB határozatában (a továbbiakban: 19/2019. (VI. 18.) AB határozat) ugyan elutasította a Szabs. tv. 178/B. § Alaptörvény-ellenességére vonatkozó bírói kezdeményezéseket, azonban a testület a törvényi szabályozás egészét vizsgálta, és azt csak a garanciákkal, a szankcionálhatóságot korlátozó rendelkezésekkel együtt értékelte alkotmányossági szempontból megfelelőnek.

Az 19/2019. (VI. 18.) AB határozat indokolásának [67] bekezdése kiemelte, hogy „*A Szabs. tv. támadott szabályozása nem egy élethelyzetet, nem a hajléktalan létet, hanem az együttműködési kötelezettség szándékos és ismételt megtagadását, illetve folyamatos negligálását szankcionálja. A fokozatosság elve nyilvánul meg abban, hogy a Szabs. tv. értelmében a szabálysértési szankcionálást egy intézkedés előzi meg: az eljáró hatósági személyek legalább három alkalommal felkérlik az elkövetőt arra, hogy távozzon a helyszínről.*”

Az 19/2019. (VI. 18.) AB határozat indokolásának [68] bekezdéséből kiderül, hogy az Alkotmánybíróság döntésének meghozatalakor azt is figyelembe vette: a Szabs. tv. 178/B. § (6) bekezdése értelmében nem szabható ki sem pénzbírság, sem helyszíni bírság a közterületen való életvitelszerű tartózkodás miatt.

Az Alkotmánybíróság 38/2012. (XI. 14.) AB határozatában is megjegyzi, hogy „*a hajléktalanság, mint társadalmi probléma megoldásának a szabálysértési szankció alkalmazása alkalmatlan eszköze, mivel az érintettek azért kerültek ebbe a helyzetbe, mert jövedelem hiányában lakhatásukat nem tudják megoldani, így a bírság megfizetésére sem képesek.*”

A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) 2. § (3) bekezdésében meghatározott szankciók közül kizárólag a c) pontban meghatározott közigazgatási bírság írható elő önkormányzati rendeletben a Szankció tv. 9. §

(2) bekezdése értelmében. Igaz, a Szankció tv. 9. § (1) bekezdésének a) pontja alapján ilyen esetben is csak akkor van lehetőség bírságolásra, ha a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásba a hatósági eljárás megindításának napját megelőző egy éven belül az ügyfél vonatkozásában közigazgatási szankciót megállapító döntést jegyezték be, mert ennek hiányában a Szankció tv. 6. § (3) bekezdése értelmében figyelmeztetést kell alkalmazni. Fontos azonban, hogy nem csak az azonos tényállás teszi megengedhetővé a bírságolást, tehát egy teljesen más közigazgatási szabályszegés szankcionálása és annak nyilvántartásba vétele esetén is azonnal bírságozhatóvá válik az adott személy életvitelszerű közterületi tartózkodás miatt. Ezt árnyalja ugyan, hogy a Szankció tv. 6. § (3) bekezdése szerint akkor is figyelmeztetés alkalmazásának van helye, *„ha a közigazgatási szabályszegés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú és a figyelmeztetéstől kellő visszatartó hatás várható”*, azonban ez mégis jóval több teret enged a jogalkalmazónak, mint a Szabs. tv. 178/B. §-a.

A fentiekre tekintettel tehát amennyiben önkormányzati rendelet közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartásként határozza meg a közterületen való életvitelszerű tartózkodást, nem érvényesülnek azok a garanciális szempontok, amelyekre tekintettel a Szabs. tv. 178/B. §-át az Alkotmánybíróság az Alaptörvénnyel összhangban lévőnek ítélte. Az ilyen önkormányzati jogalkotás végső soron arra ad lehetőséget, hogy önmagában a hajléktalan létet és nem az együttműködési kötelezettség szándékos és ismételt megtagadását szankcionálja.

Mindezekre tekintettel a közterületen való életvitelszerű tartózkodás már törvényi szinten szabályozott az Alaptörvénynek megfelelő módon, önkormányzati rendeletben erre már nincs lehetőség.

3. Az Alkotmánybíróság 176/2011. (XII. 29.) AB határozatával megsemmisítette azt az önkormányzati rendeletet, amely a guberálást (szemétben válogatást) szankcionálta, mert az ilyen szabályozás az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 9. § szerinti közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül, hiszen ez *„látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.”* Bár az Alkotmánybíróság az Ebktv. 8. §-ában meghatározott esetek közül a t) pontot, vagyis az egyéb helyzetet, tulajdonságot, jellemzőt emelte ki, de álláspontom szerint ilyen esetben a q) pontban meghatározott vagyoni helyzet miatti hátrányos megkülönböztetés is megvalósul.

Mindezek alapján kérem, hogy a szakmai segítségnyújtásban foglaltakra tekintettel szíveskedjen megvizsgálni a hivatalához tartozó önkormányzatok közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló rendeleteit, és szükség esetén az Mötv. 81. § (3) bekezdése alapján jelezze a képviselő-testületnek a jogszabálysértést.

Kérem, hogy a vizsgálat eredményéről és az esetlegesen szükséges intézkedés megtételéről (a rendelet módosításának megtörténtéről) 2026. január 30. napjáig szíveskedjen tájékoztatni.

Szeged, *elektronikus időbélyegző szerint*

Tisztelettel:

dr. Salgó László Péter
főispán

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített.
Dátum: 2025.12.04 19:23:02
Csongrád-Csanád Vármegyei KH
Kiadmányozta: dr. Salgó László Péter

A dokumentum elektronikus hitelesített.
2025.12.05 09:52:38
Csongrád-Csanád Vármegyei KH
Kiadmányozta: TFIK TFIK